

SAMBA DIOUF

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

28. juuli 2011 *

Kohtuasjas C-69/10,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Tribunal administratifi (Luksemburg) 3. veebruari 2010. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 5. veebruaril 2010, menetluses

Brahim Samba Diouf

versus

Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees J. N. Cunha Rodrigues, kohtunikud A. Arabadjiev, A. Rosas (ettekandja), U. Lõhmus ja A. Ó Caoimh,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

kohtujurist: P. Cruz Villalón,
kohtusekretär: ametnik R. Şereş,

arvestades kirjalikus menetluses ja 19. jaanuari 2011. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- B. Samba Diouf, esindajad: advokaadid O. Lang ja G. Gros,
- Luksemburgi valitsus, esindaja: C. Schiltz,
- Saksamaa valitsus, esindajad: J. Möller ja N. Graf Vitzthum,
- Kreeka valitsus, esindaja: M. Michelogiannaki,
- Madalmaade valitsus, esindaja: C. Wissels,
- Euroopa Komisjon, esindaja: M. Condou-Durande,

olles 1. märtsi 2011. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada nõukogu 1. detsembri 2005. aasta direktiivi 2005/85/EÜ liikmesriikides pagulasseisundi omistamise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta (ELT L 326, lk 13) artiklit 39.

- 2 Eelotsusetaotlus esitati B. Samba Dioufi, kes on Mauritaania kodanik ja elab liikmesriigis ebaseaduslikult, ning Luksemburgi Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration'i (töö-, tööhõive- ja immigratsiooniminister) vahelises vaidluses seoses sellega, et nimetatud isiku taotlus pagulasseisundi saamiseks jäeti kiirendatud menetluses rahuldamata, kuna puudusid rahvusvahelise kaitse andmist õigustavad põhjused.

Õiguslik raamistik

Liidu õigusnormid

Euroopa Liidu põhiõiguste harta

- 3 Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 47 „Õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele” sätestab:

„Igaühel, kelle liidu õigusega tagatud õigusi või vabadusi rikutakse, on selles artiklis kehtestatud tingimuste kohaselt õigus tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus.

Igaühel on õigus õiglasele ja avalikule asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus seaduse alusel moodustatud kohtus. Igaühel peab olema võimalus saada nõu ja kaitset ning olla esindatud.

[...]”

Direktiiv 2005/85

- 4 Direktiivi 2005/85 põhjenduses 11 on märgitud järgmist:

„Varjupaigataotluste kohta võimalikult kiiresti otsuse tegemine on nii liikmesriikide kui ka varjupaigataotlejate huvides. Varjupaigataotluste läbivaatamine peaks olema korraldatud liikmesriikide äranägemisel, et nad saaksid vastavalt oma siseriiklikele vajadustele vaadata mis tahes taotluse läbi eelisjärjekorras või selle läbivaatamist kiirendada, võttes arvesse käesoleva direktiivi nõudeid.”

- 5 Direktiivi põhjenduse 13 esimene lause on sõnastatud järgmiselt:

„[Genfi 28. juulil 1951 alla kirjutatud pagulasseisundi konventsiooni (edaspidi „Genfi konventsioon”)] artikli 1 tähenduses pagulastena kaitset vajavate isikute nõuetekohase tunnustamise huvides peaks igal taotlejal olema teatavate eranditega juurdepääs menetlusele, võimalus teha koostööd ja nõuetekohaselt suhelda pädevate asutustega, et esitada oma juhtumi kohta asjassepuutuvaid fakte, ning küllaldased protseduurilised tagatised oma juhtumi jätkuvaks menetlemiseks kõikides etappides.”

- 6 Direktiivi põhjenduses 27 on märgitud järgmist:

„Asjaolu, et otsuseid varjupaigataotluse ja pagulasseisundi äravõtmise kohta saab [ELTL artikli 267] mõistes kohtus vaidlustada, peegeldab ühenduse õiguse üldpõhimõtet. Õiguskaitsevahendi tõhusus, ka seoses asjassepuutuvate faktide läbivaatamisega, sõltub iga liikmesriigi haldus- ja õigussüsteemist kui tervikust.”

7 Direktiivi 2005/85 artikkel 23 „Läbivaatamise kord” sätestab:

„1. Liikmesriigid vaatavad varjupaigataotlused läbi korras, mis vastab II peatükis sätestatud üldpõhimõtetele ja tagatistele.

2. Liikmesriigid tagavad, et taotluse menetlemine lõpetatakse võimalikult kiiresti, ilma et see piiraks taotluse piisavat ja põhjalikku läbivaatamist.

Liikmesriigid tagavad, et kui otsust ei ole võimalik kuue kuu jooksul vastu võtta, siis teavitatakse asjaomast taotlejat:

a) viivitusest või

b) tema soovil tähtjast, millal on oodata tema taotlust käsitlevat otsust. See teave ei kohusta liikmesriiki võtma otsust vastu nimetatud tähtjaks.

3. Liikmesriigid võivad taotluste eelisjärjekorras läbi vaadata või kiirendada selle läbivaatamist vastavalt II peatükis sätestatud üldpõhimõtetele ja tagatistele, kaasa arvatud juhul, kui on tõenäoline, et taotlus on hästi põhjendatud või kui taotlejal on erivajadused.

4. Samuti võivad liikmesriigid ette näha, et taotluse läbivaatamist vastavalt II peatükis sätestatud üldpõhimõtetele ja tagatistele võib korraldada eelisjärjekorras või seda kiirendada, kui:

[...]

b) on selge, et taotlejat ei saa liikmesriigis käsitada pagulasena või pagulasseisundit vääriva isikuna [nõukogu 29. aprilli 2004. aasta] direktiivi 2004/83/EÜ [miinimumnõuete kohta, mida kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad täitma, et saada pagulase või muul põhjusel rahvusvahelist kaitset vajava isiku staatus, ja antava kaitse sisu kohta (ELT L 304, lk 12)] alusel või

c) varjupaigataotlust peetakse põhjendamatuks:

i) kuna taotleja on pärit turvalisest päritoluriigist artiklite 29, 30 ja 31 tähenduses; või

ii) kuna riiki, mis pole liikmesriik, peetakse taotleja seisukohalt turvaliseks kolmandaks riigiks, ilma et see piiraks artikli 28 lõike 1 kohaldamist või

d) taotleja on asutusi eksitanud, esitades valeandmeid või -dokumente või jättes avaldamata tema isikut ja/või rahvust käsitlevat teavet või dokumente, millel oleks võinud otsusele negatiivne mõju olla [...]

[...]”

- 8 Direktiivi 2005/85 artikkel 28 „Põhjendamatud taotlused” on sõnastatud järgmiselt:

„1. Ilma et see piiraks artiklite 19 ja 20 kohaldamist, võivad liikmesriigid lugeda varjupaigataotluse põhjendamatuks, kui tuvastav asutus on teinud kindlaks, et taotlejat ei saa käsitada pagulasena direktiivi 2004/83/EÜ tähenduses.

2. Artikli 23 lõike 4 punktis b mainitud juhtudel ning põhjendamatute varjupaigataotluste korral, mille puhul kehtivad artikli 23 lõike 4 punktides a ja c–o loetletud tingimused, võivad liikmesriigid samuti lugeda taotluse ilmselt põhjendamatuks, kui siseriiklikes õigusaktides on nii määratletud.”

- 9 Direktiivi 2005/85 artikkel 39 „Õigus tõhusale õiguskaitsevahendile” on sõnastatud järgmiselt:

„1. Liikmesriigid tagavad, et varjupaigataotlejatel on õigus tõhusale õiguskaitsevahendile kohtumenetluses järgmise osas:

a) varjupaigataotluse kohta tehtav otsus, kaasa arvatud otsus:

i) lugeda taotlus vastuvõetamatuks vastavalt artikli 25 lõikele 2;

ii) mis on vastu võetud liikmesriigi piiril või transiiditsoonis, nagu on kirjeldatud artikli 35 lõikes 1;

- iii) mitte teostada läbivaatamist vastavalt artiklile 36;

- b) keeldumine uuendada läbivaatamismenetlus pärast seda, kui see on lõpetatud vastavalt artiklitele 19 ja 20;

- c) otsus mitte vaadata korduvat taotlust põhjalikumalt läbi vastavalt artiklitele 32 ja 34;

- d) otsus keelduda taotleja riiki lubamisest artikli 35 lõikes 2 sätestatud menetluse raames;

- e) otsus pagulasseisund ära võtta vastavalt artiklile 38.

2. Liikmesriigid näevad ette tähtjad ja muud vajalikud eeskirjad, et taotlejal oleks võimalik kasutada õigust tõhusale õiguskaitsevahendile vastavalt lõikele 1.

3. Liikmesriigid sätestavad vajadusel eeskirjad kooskõlas rahvusvaheliste kohustustega, mis käsitlevad:

- a) küsimust, kas lõike 1 kohasel õiguskaitsevahendil on toime, mis võimaldab taotlejal jääda asjaomasesse liikmesriiki kuni selgub selle kasutamise tulemus;

- b) õiguskaitsevahendi või kaitsemeetmete rakendamise võimalikkust, kui lõike 1 kohasel õiguskaitsevahendil pole toimet, mis võimaldaks taotlejal jääda asjaomasesse liikmesriiki kuni tulemuse selgumiseni. Liikmesriigid võivad ette näha ka õiguskaitsevahendi *ex officio* ning

- c) artikli 25 lõike 2 punkti c kohaste otsuste vaidlustamise põhjusi vastavalt artikli 27 lõike 2 punktide b ja c raames rakendatavatele meetoditele.

4. Liikmesriigid võivad kooskõlas lõikega 1 sätestada tähtaja, mille jooksul peab kohus tuvastava asutuse otsuse läbi vaatama.

5. Kui taotlejale on antud staatus, mis annab talle siseriikliku ja ühenduse õiguse raames samad õigused ja eelised mis pagulasseisund direktiivi 2004/83/EÜ põhjal, loetakse, et see tagab taotlejale ka tõhusa õiguskaitsevahendi juhuks, kus kohus otsustab, et lõike 1 kohast õiguskaitsevahendit ei ole võimalik kasutada või et see ei anna tõenäoliselt tulemust, kuna taotleja pole piisavalt huvitatud menetluse jätkamisest.

6. Liikmesriigid võivad samuti sätestada siseriiklikes õigusaktides tingimused, mille raames võib eeldada, et taotleja on lõike 1 kohase õiguskaitsevahendi kaudselt tagasi võtnud või sellest loobunud, koos sel juhul järgitavate menetluseeskirjadega.”

Siseriiklik õigus

¹⁰ Asjassepuutuv õigusakt on 5. mai 2006. aasta seadus varjupaigaõiguse ja täiendavate kaitsevormide kohta (loi du 5 mai 2006 relative au droit d'asile et à des formes complémentaires de protection, *Mémorial A* 2006, lk 1402), muudetud 29. augusti 2008. aasta seadusega (*Mémorial A* 2008, lk 2024) (edaspidi „5. mai 2006. aasta seadus”).

¹¹ 5. mai 2006. aasta seaduse artikkel 19 sätestab:

„(1) Minister otsustab rahvusvahelise kaitse taotluse põhjendatuse üle motiveeritud otsusega, mis edastatakse kirjalikult taotlejale. Keelduva otsuse korral märgitakse otsuses sõnaselgelt teave taotleja õiguse kohta õiguskaitsevahenditele. Minister tagab, et taotluse menetlemine lõpetatakse võimalikult kiiresti, ilma et see piiraks taotluse piisavat ja põhjalikku läbivaatamist. Kui otsust ei ole võimalik kuu jooksul teha, siis teavitatakse taotlejat tema soovil tähtajast, millal on oodata tema taotlust käsitlevat otsust. See teave ei kohusta ministrit tegema otsust nimetatud tähtajaks. Ministri keelduv otsus tähendab korraldust lahkuda territooriumilt.

(2) Vaide esitamine ei katkesta käesolevas artiklis ette nähtud kaebuse esitamise tähtaja kulgemist.

(3) Rahvusvahelise kaitse andmisest keelduva otsuse peale saab esitada halduskoh-tule kaebuse selle otsuse muutmiseks. Korralduse peale lahkuda riigi territooriumilt saab esitada halduskoh-tule tühistamiskaebuse. Need kaks kaebust tuleb esitada koos,

eraldi esitamisel on need vastuvõetamatud. Kaebus tuleb esitada kuu aja jooksul otsuse teatavakstegemisest. Kaebuse esitamise tähtajal ja tähtaegselt esitatud kaebusel on peatav mõju. [...]

(4) Halduskohtu otsuse peale saab edasi kaevata kõrgemasse halduskohtusse. Apellatsioonkaebus tuleb esitada kuu aja jooksul alates kohtuotsuse teatavakstegemisest kohtukantsleile poolt. Apellatsioonkaebuse esitamise tähtajal ja tähtaegselt esitatud apellatsioonkaebusel on peatav mõju [...].”

12 5. mai 2006. aasta seaduse artikkel 20 sätestab:

„(1) Minister võib rahvusvahelise kaitse taotluse põhjendatuse üle otsustada kiirendatud menetluses järgmistel juhtudel:

[...]

b) on selge, et taotleja ei vasta tingimustele, mis on nõutavad rahvusvahelise kaitse seisundi andmiseks;

[...]

d) taotleja on asutusi eksitanud, esitades valeandmeid või -dokumente või jättes avaldamata tema isikut või kodakondsust käsitlevat teavet või dokumente, millel oleks võinud olla otsusele negatiivne mõju;

[...]

(2) Minister peab tegema otsuse hiljemalt kaks kuud pärast päeva, mil leitakse, et taotleja puhul on tegemist ühega eelmises lõikes 1 ette nähtud juhtudest. Minister lahendab taotluse motiveeritud otsusega, mis edastatakse kirjalikult taotlejale. Keelduva otsuse korral märgitakse otsuses sõnaselgelt teave taotleja õiguse kohta õiguskaitsvahenditele. Ministri keelduv otsus tähendab korraldust lahkuda territooriumilt kooskõlas 28. märtsi 1972. aasta [...] seaduse (muudetud kujul) sätetega.

(3) Vaide esitamine ei katkesta käesolevas artiklis ette nähtud kaebuse esitamise tähtaaja kulgemist.

(4) Kiirendatud menetluse tulemusel tehtud otsuste peale, millega jäeti rahuldamata rahvusvahelise kaitse taotlus, saab esitada halduskohtule kaebuse selle otsuse muutmiseks. Korralduse peale lahkuda riigi territooriumilt saab esitada halduskohtule tühistamiskaebuse. Need kaks kaebust tuleb esitada koos, eraldi esitamisel on need vastuvõetamatud. Kaebus tuleb esitada 15 päeva jooksul otsuse teatavakstegemisest. Halduskohus lahendab kaebuse kahe kuu jooksul selle esitamise kohta. [...] Kaebuse esitamise tähtajal ja tähtaegselt esitatud kaebusel on peatav mõju. Halduskohtu otsuse peale ei saa apellatsiooni korras edasi kaevata.

(5) Kaebust ei saa esitada ministri otsuse peale, et rahvusvahelise kaitse taotluse põhjendatuse üle otsustatakse kiirendatud menetluses.”

13 5. mai 2006. aasta seadust muudeti 19. mai 2011. aasta seadusega (*Mémorial A* 2011, lk 1618). Esimesena mainitud seaduse artikli 20 lõige 5 tunnistati kehtetuks ning sama artikli lõiget 4 muudeti järgmiselt:

„Ministri otsuse peale, et rahvusvahelise kaitse taotluse põhjendatuse üle otsustatakse kiirendatud menetluses, saab esitada halduskohtule tühistamiskaebuse. Kiirendatud

menetluse tulemusel tehtud otsuste peale, millega jäeti rahuldamata rahvusvahelise kaitse taotlus, saab esitada halduskohtule kaebuse selle otsuse muutmiseks. Korralduse peale lahkuda riigi territooriumilt saab esitada halduskohtule tühistamiskaebuse. Need kolm kaebust tuleb esitada koos, eraldi esitamisel on need vastuvõetamatud. Kaebus tuleb esitada 15 päeva jooksul otsuse teatavakstegemisest. Halduskohus lahendab kaebuse kahe kuu jooksul selle esitamist. [...] Kaebuse esitamise tähtajal ja tähtaegselt esitatud kaebusel on peatav mõju. Halduskohtu otsuse peale ei saa apellatsiooni korras edasi kaevata.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 14 Mauritaania kodanik B. Samba Diouf esitas 19. augustil 2009 Luksemburgi töö-, tööhõive- ja immigratsiooniministeriumi pädevale osakonnale rahvusvahelise kaitse taotluse. Ta kuulati ära 22. septembril 2009 seoses tema olukorraga ning taotluse aluseks olevate põhjustega.
- 15 B. Samba Diouf väitis, et lahkus Mauritaaniast selleks, et pääseda orjusest, ning soovib asuda elama Euroopasse, et elada paremates tingimustes ja luua perekond. Lisaks väljendas ta kartust, et tema endine tööandja, kellelt ta oli Euroopasse tulekuks varastanud 3000 eurot, laseb ta üles otsida ja tapab ta.
- 16 B. Samba Dioufi esitatud rahvusvahelise kaitse taotlus vaadati läbi kiirendatud menetluses ja jäeti põhjendamatus tõttu rahuldamata Luksemburgi töö-, tööhõive- ja immigratsiooniministri 18. novembri 2009. aasta otsusega, mis saadeti asjassepuutuvalle isikule 20. novembril 2009 tähtkirjaga.

- 17 Esiteks teatati selle otsusega B. Samba Dioufile, et tema rahvusvahelise kaitse taotluse põhjendatuse üle otsustati kiirendatud haldusmenetluses, sest ta kuulub 5. mai 2006. aasta seaduse artikli 20 lõikes 1 ette nähtud kahe juhtumi alla, st on selge, et ta ei vasta tingimustele, mis on nõutavad rahvusvahelise kaitse seisundi andmiseks (artikli 20 lõike 1 punkt b), ning taotleja on püüdnud asutusi eksitada, esitades valeandmeid või -dokumente (artikli 20 lõike 1 punkt d).
- 18 Teiseks keeldus töö-, tööhõive- ja immigratsiooniminister selle otsusega andmast B. Samba Dioufi taotletud rahvusvahelist kaitset. Kolmandaks andis minister asjassepuutuvale isikule korralduse lahkuda Luksemburgi territooriumilt.
- 19 B. Samba Dioufi esitatud taotluse rahuldamata jätmist põhjendati asjaoluga, et esiteks oli ta esitanud võltsitud passi, eksitades sellega ametiasutusi, ning teiseks olid tema esitatud põhjendused majanduslikud ega vastanud rahvusvahelist kaitset õigustavatele sisulistele kriteeriumidele.
- 20 Täpsemalt asuti seisukohale, et kartust B. Samba Dioufi endise tööandja kättemaksu ees ei saa lugeda kartuseks tagakiusamise ees Genfi konventsiooni tähenduses, kuna puudub poliitiline, etniline või usuline tagapõhi. Lisaks leiti, et seda hüpoteetilist kartust kättemaksu ees ei ole tõendatud. Muid B. Samba Dioufi esitatud kaalutlusi – st et Euroopasse tuleku põhjus oli soov abielluda ja luua perekond, samuti liiga rasked töötingimused Mauritaanias – hinnati Genfi konventsiooni kohaldamisalasse ilmselt mittekuuluvaks. Veel märgiti, et Mauritaania uus valitsus on võtnud vastu orjapidamise vastase seaduse, mis jõustus veebruaris 2008 ning mille kohaselt karistatakse orjapidamise eest rahatrahvi ja kümneaastase vangistusega.

- 21 Viimaseks asuti seisukohale, et puuduvad ka tõsised ja tuvastatud põhjused, mis võimaldaksid arvata, et B. Samba Dioufi suhtes valitseb tegelik oht kanda tõsist kahju 5. mai 2006. aasta seaduse artikli 37 tähenduses, ning õigustada talle täiendava kaitse andmist.
- 22 B. Samba Diouf esitas töö-, tööhõive- ja immigratsiooniministri 18. novembri 2009. aasta otsuse peale kaebuse Tribunal administratifle, paludes esiteks tühistada see otsus osas, millega minister otsustas, et tema rahvusvahelise kaitse taotluse põhjendatuse üle otsustatakse kiirendatud menetluses, teiseks muuta seda otsust või tühistada see osas, millega keelduti talle rahvusvahelise kaitse andmisest, ning kolmandaks tühistada see otsus osas, millega talle anti korraldus lahkuda Luksemburgi territooriumilt.
- 23 Hinnates selle kaebuse vastuvõetavust, millega paluti tühistada töö-, tööhõive- ja immigratsiooniministri otsus, et B. Samba Dioufi taotluse põhjendatuse üle otsustatakse kiirendatud menetluses, leidis Tribunal administratif, et 5. mai 2006. aasta seaduse artikli 20 lõike 5 – mis näeb ette, et sellise otsuse peale ei saa kaebust esitada – kohaldamine tõstatab direktiivi 2005/85 artikli 39 tõlgendamise küsimuse seoses õiguse üldpõhimõttega, mis puudutab õigust tõhusale õiguskaitsevahendile.
- 24 Sellega seoses märgib Tribunal administratif, et otsusel lahendada varjupaigataotlus kiirendatud menetluses ei puudu varjupaigataotleja jaoks tagajärjed. Esiteks märgib see kohus, et kiirendatud menetluse valik, mille peale ei saa erinevalt rahvusvahelise kaitse andmisest keeldumise ja territooriumilt väljasaatmise otsustest esitada

Luksemburgi õiguse alusel mingit kaebust, lühendab edasikaebamise tähtaega ühelt kuult 15 päevale. Teiseks ei ole selle kohtu sõnutsi kiirmenetluse raames võimalik varjupaigataotlejal läbida muidu tavapärasest kahte kohtuastet, sest kohtumenetlus on sel juhul vaid üheastmeline.

25 Tribunal administratif käsitleb ka Luksemburgi valitsuse esindaja esitatud argumenti, et selle otsuse õiguspärasust, millega otsustati lahendada rahvusvahelise kaitse taotlus kiirendatud menetluses, kontrollib halduskohus, kui ta vaatab läbi kaebuse, millega palutakse muuta lõplikku rahuldamata jätmise otsust, ehk kaudse õiguskaitsevahendi teel. Seda argumenti põhjendatakse viitega Cour administrative'i (Luksemburg) 16. jaanuari 2007. aasta otsusele (nr 22095 C).

26 Tribunal administratif on seisukohal, et ta ei saa selles osas järgida Cour administrative'i otsust, kuna rahvusvahelise kaitse taotluse kiirendatud menetluses lahendamise otsuse kontrollimine „lõpliku otsuse peale kaebuse esitamise võimaluse kasutamise teel”, nagu seda pakkus Cour administrative, näib olevat vastuolus seadusandja tahtega välistada 5. mai 2006. aasta seaduse artikli 20 lõikega 5 igasugune kontroll selle otsuse õiguspärasuse üle.

27 Neil asjaoludel otsustas Tribunal administratif menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas direktiivi 2005/85/EÜ artiklit 39 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus niisugused siseriiklikud õigusnormid nagu see, mis on Luksemburgi Suurhertso-giriigis kehtestatud [5. mai 2006. aasta seaduse] artikli 20 [lõikes 5], mille kohaselt ei ole varjupaigataotlejal võimalust esitada kohtule kaebus haldusastutuse otsuse peale lahendada rahvusvahelise kaitse taotlus kiirendatud menetluses?

2. Kui vastus [esimesele küsimusele] on eitav, siis kas ühenduse õiguses kehtiva tõhusa õiguskaitsevahendi üldpõhimõtet, mis lähtub [4. novembril 1950 Roomas alla kirjutatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni] artiklitest 6 ja 13, tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus niisugused siseriiklikud õigusnormid nagu see, mis on Luksemburgi Suurhertsogiriigis kehtestatud [5. mai 2006. aasta seaduse] artikli 20 [lõikes 5], mille kohaselt ei ole varjupaigataotlejal võimalust esitada kohtule kaebus haldusastutuse otsuse peale lahendada rahvusvahelise kaitse taotlus kiirendatud menetluses?”

Eelotsuse küsimused

- ²⁸ Nende küsimustega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2005/85 artikli 39 lõike 1 punkti a, mille kohaselt peab varjupaigataotlejatel olema õigus tõhusale õiguskaitsevahendile nende varjupaigataotluse kohta tehtava otsuse osas, ning üldisemalt õiguse üldpõhimõtet, mis käsitleb õigust tõhusale õiguskaitsevahendile, tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus niisugune nagu põhikohtuasjas kõne all olev regulatsioon, mille kohaselt ei saa siseriikliku pädeva asutuse otsuse vastu vaadata varjupaigataotlus läbi kiirendatud menetluses kasutada mingit iseseisvat õiguskaitsevahendit.

Sissejuhatavad märkused

- ²⁹ Selle küsimuse analüüsimiseks tuleb kõigepealt toonitada, et direktiiviga 2005/85 ette nähtud menetlused on miinimumnõuded ning liikmesriikidel on siseriikliku õiguse eripära arvesse võttes nende sätete rakendamisel kaalutlusruum.

- 30 Direktiivi 2005/85 põhjenduse 11 kohaselt korraldatakse varjupaigataotluste läbivaatamine liikmesriikide äranägemisel, kes võivad vastavalt oma siseriiklikele vajadustele vaadata taotluse läbi eelisjärjekorras või selle läbivaatamist kiirendada, võttes arvesse direktiivi nõudeid ning ilma, et see piiraks taotluse piisavat ja põhjalikku läbivaatamist, nagu on märgitud direktiivi artikli 23 lõikes 2. Samas põhjenduses on toonitud, et varjupaigataotluste kohta võimalikult kiiresti otsuse tegemine on nii liikmesriikide kui ka varjupaigataotlejate huvides.
- 31 Direktiivi 2005/85 artikkel 23 annab liikmesriikidele võimaluse kohaldada kiirendatud menetlust selle artikli lõigetes 3 ja 4 ette nähtud juhtudel, st kui on tõenäoline, et taotlus on hästi põhjendatud, või kui taotlejal on erivajadused, või sellise menetluse kohaldamist õigustaval 16 erialusel. Eelkõige puudutavad need taotlusi, mille puhul kõik viitab sellele, et need on põhjendamata, sest selged ja ühemõttelised tundemärgid lubavad ametiasutustel arvata, et taotleja ei või saada rahvusvahelist kaitset, samuti peetusel või kuritarvitusel põhinevaid taotlusi.
- 32 Sellega seoses on direktiivi 2005/85 artikli 23 lõike 4 punktides b ja d muu hulgas mainitud olukordi, kus on selge, et taotlejat ei saa liikmesriigis käsitada pagulasena või pagulasseisundit vääriva isikuna direktiivi 2004/83 alusel, või kui taotleja on ametiasutusi eksitanud, esitades valeandmeid või -dokumente või jättes avaldamata tema isikut ja/või kodakondsust käsitlevat teavet või dokumente, millel oleks võinud olla otsusele negatiivne mõju.
- 33 Direktiivis 2005/85 ei ole kiirendatud menetluse mõistet defineeritud. Artikli 23 lõike 4 kohaselt tuleb teatavate taotluste kiirendatud läbivaatamist siiski korraldada vastavalt II peatükis sätestatud üldpõhimõtetele ja tagatistele. Nimetatud peatükk sisaldab kogumit sätetest, mis peaksid tagama tegeliku juurdepääsu varjupaigamenetlustele,

kohustades liikmesriike andma taotlejatele piisavaid tagatise, et nad saaksid jätkata menetlust kõigis menetlusetappides.

- 34 Direktiivi 2005/85 põhjenduse 8 kohaselt austatakse direktiivis põhiõigusi ja peetakse kinni iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga tunnustatud põhimõtetest. Eelkõige peab vastavalt direktiivi põhjendusele 27 saama varjupaigataotlust ja pagulasseisundi äravõtmist puudutavaid otsuseid vaidlustada ELTL artikli 267 mõistes kohtus.
- 35 Direktiivi 2005/85 artikli 39 ese on õiguse üldpõhimõte, mis käsitleb õigust tõhusale õiguskaitsevahendile. See artikkel kohustab liikmesriike tagama, et varjupaigataotlejatel oleks õigus tõhusale õiguskaitsevahendile kohtumenetluses lõikes 1 loetletud otsuste osas.
- 36 Artikli 39 lõike 1 punkti a kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et varjupaigataotlejatel oleks õigus tõhusale õiguskaitsevahendile „varjupaigataotluse kohta tehtava otsuse” osas, kaasa arvatud otsus lugeda taotlus vastuvõetamatuks, liikmesriigi piiril või transiiditsoonis vastu võetud otsus ning otsus mitte teostada läbivaatamist, kuna pädev asutus on tuvastanud, et varjupaigataotleja soovib turvalisest kolmandast riigist liikmesriigi territooriumile siseneda või on sisenenud ebaseaduslikult.

Mõiste „varjupaigataotluse kohta tehtav otsus” direktiivi 2005/85 artikli 39 lõike 1 punkti a mõttes

- 37 Esiteks soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas direktiivi 2005/85 artikli 39 lõike 1 punkti a tuleb tõlgendada nii, et selles peetakse silmas pädeva haldusastutuse otsust vaadata rahvusvahelise kaitse taotlus läbi kiirendatud menetluses.

- 38 Põhikohtuasja kaebuse esitaja väidab, et direktiivi 2005/85 artikli 39 lõike 1 punkti a sõnastus, mis meelega ei ole väga täpne, võimaldab kinnitada, et selles sättes peetakse silmas kõiki otsuseid varjupaigataotluse kohta ning liikmesriigid peavad nägema ette kaebeõiguse seoses siseriikliku ametiasutuse otsusega vaadata varjupaigataotlus läbi kiirendatud menetluses.
- 39 Märkusi esitanud valitsused ja komisjon väidavad seevastu, et selles sättes peetakse silmas üksnes lõplikke otsuseid, mis viivad pagulasseisundi andmisest keeldumiseni või pagulasseisundi äravõtmiseni. Direktiivi 2005/85 artikli 39 lõike 1 punktis a ette nähtud tõhusa õiguskaitsevahendi ese saab olla vaid lõplik otsus kaitsetaotluse kohta, mitte aga otsus, mille põhjal siseriiklik ametiasutus otsustab vaadata selle taotluse läbi kiirendatud menetluses ning mis on lõplikku otsust ettevalmistav otsus või menetlust korraldav otsus.
- 40 Järelikult tuleb kontrollida, kas otsus vaadata varjupaigataotlus läbi kiirendatud menetluses on „varjupaigataotluse kohta tehtav” otsus, mille vastu on taotlejal õigus tõhusale õiguskaitsevahendile kohtumenetluses vastavalt direktiivi 2005/85 artikli 39 lõike 1 punktile a.
- 41 Sellega seoses olgu märgitud, et direktiivi 2005/85 artikli 39 lõike 1 punkti a sõnastusest ja eelkõige selles punktis mitteammendavalt loetletud otsustest nähtub, et mõistega „varjupaigataotluse kohta tehtav otsus” peetakse silmas otsuseid, mis seetõttu, et need toovad kaasa varjupaigataotluse rahuldamata jätmise, või seetõttu, et need võetakse vastu piiril, võrduvad lõpliku ja keelduva sisulise otsusega. Samamoodi on ka teiste otsuste puhul, mille suhtes näevad direktiivi 2005/85 artikli 39 lõike 1 punktid b–e sõnaselgelt ette õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile kohtumenetluses.

- 42 Seega on otsused, mille suhtes peab varjupaigataotlejal olema õiguskaitsevahend direktiivi 2005/85 artikli 39 lõike 1 alusel, niisugused otsused, mis toovad kaasa varjupaigataotluse rahuldamata jätmise põhjendamatusse tõttu või ka vormilistel või menetluslikel põhjustel, mis välistavad sisulise otsuse.
- 43 Järelikult ei peeta selles sättes silmas sisulist otsust ettevalmistavaid otsuseid või menetlust korraldavaid otsuseid.
- 44 Pealegi nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 53 ja 54 märkis, ei vastaks see varjupaigataotluste kiire menetlemise huvile, kui tõlgendada direktiivi 2005/85 artikli 39 sõnastust nii, et „varjupaigataotluse kohta tehtav otsus” on igasugune varjupaigataotlusega seondult tehtud otsus, sealhulgas ka varjupaigataotluse kohta tehtavat lõplikku otsust ettevalmistav otsus või menetlust korraldav otsus. Huvi selle vastu, et vastavalt direktiivi 2005/85 artikli 23 lõikele 2 lõpetataks taotluse menetlemine võimalikult kiiresti, ilma et see piiraks taotluse piisavat ja põhjalikku läbivaatamist, on nii liikmesriikidel kui ka varjupaigataotlejatel, nagu on märgitud direktiivi põhjenduses 11.
- 45 Seetõttu tuleb direktiivi 2005/85 artikli 39 lõiget 1 tõlgendada nii, et see ei sätesta kohustust, et siseriiklikus õiguses peaks olema ette nähtud eriline või iseseisev õiguskaitsevahend seoses otsusega vaadata varjupaigataotlus läbi kiirendatud menetluses. Järelikult ei ole selle sättega põhimõtteliselt vastuolus niisugune siseriiklik regulatsioon nagu 5. mai 2006. aasta seaduse artikli 20 lõikes 5 sätestatu.

Põhikohtuasjas kõne all oleva regulatsiooni taolise regulatsiooni kokkusobivus õigusega tõhusale õiguskaitsevahendile kohtumenetluses

- 46 Direktiivi 2005/85 artikli 39 lõige 2 jätab liikmesriikide määrata tähtajad ja muud eeskirjad, mis on vajalikud, et tagada artikli 39 lõikes 1 ette nähtud õigus tõhusale õiguskaitsevahendile. Nagu on märgitud direktiivi põhjenduses 27, sõltub õiguskaitsevahendi tõhusus, ka seoses asjassepuutuvate faktide läbivaatamisega, iga liikmesriigi haldus- ja õigussüsteemist kui tervikust.
- 47 Kuna põhjused, mille tõttu otsustas pädev ametiasutus põhikohtuasjas kohaldada kiirendatud menetlust, on identsed või suures osas kattuvad põhjustega, mille tõttu keelduti pagulasseisundi andmisest, küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus teiseks, kas asjaolu, et varjupaigataotleja ei saa kasutada õigust tõhusale õiguskaitsevahendile seoses pädeva haldusasutuse otsusega vaadata tema taotlus läbi kiirendatud menetluses, rikub õigust tõhusale õiguskaitsevahendile selles mõttes, et varjupaigataotleja ei saa sisuliselt vaidlustada otsust, millega keelduti talle pagulasseisundit andmast.
- 48 Esitatud küsimus puudutab niisiis varjupaigataotleja õigust tõhusale õiguskaitsevahendile kohtumenetluses vastavalt direktiivi 2005/85 artiklile 39 ning liidu õiguse kontekstis vastavalt tõhusa kohtuliku kaitse põhimõttele.
- 49 See põhimõte on liidu õiguse üldpõhimõte, mis on praegu ette nähtud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 47 (vt 22. detsembri 2010. aasta otsus kohtuasjas C-279/09: DEB, EKL 2010, lk I-13849, punktid 30 ja 31, ning 1. märtsi 2011. aasta määrus kohtuasjas C-457/09: Chartry, EKL 2011, lk I-819, punkt 25).

- 50 Järelikult tuleb kontrollida, kas põhikohtuasjas kõne all oleva siseriikliku regulatsiooni kehtestatud süsteem austab tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet ning eelkõige, kas asjaolu, et otsust vaadata varjupaigataotlus läbi kiirendatud menetluses ei saa edasi kaevata, jätab varjupaigataotleja õiguse taotlusel tõhusale õiguskaitsevahendile.
- 51 5. mai 2006. aasta seaduse artikli 20 lõige 4 näeb ette õiguse esitada halduskohtule kaebus otsuse muutmiseks, mille on teinud kiirendatud menetluses töö-, tööhõive- ja immigratsiooniminister ja millega jäetakse rahuldamata rahvusvahelise kaitse taotlus, ning tühistamiskaebus riigist lahkumise korralduse peale.
- 52 Põhikohtuasja kaebuse esitaja väidab, et 5. mai 2006. aasta seaduse artikli 20 lõige 5, mis näeb ette, et ministri otsust lahendada rahvusvahelise kaitse taotlus kiirendatud menetluses ei saa edasi kaevata, välistab igasuguse kohtuliku kontrolli selle otsuse üle nii iseseisva õiguskaitsevahendi kaudu kui ka rahvusvahelise kaitse andmist käsitleva lõpliku otsuse peale esitatud kaebuse raames. Niisugune kaebuse esitamise võimatus tõkestab taotluse esitaja juurdepääsu tõhusale õiguskaitsevahendile tema varjupaigataotluse kohta tehtud lõpliku otsuse vastu, kuna niisugustel asjaoludel ei ole tema sisulisel kaebusel mingit väljavaadet saada rahuldatud.
- 53 Märkusi esitanud valitsused ja komisjon leiavad, et õigusega tõhusale õiguskaitsevahendile kohtumenetluses ei ole vastuolus niisugune regulatsioon, nagu on kõne all põhikohtuasjas, toonitades seejuures, et lõpliku otsuse läbivaatamisel peab olema võimalik kohtulikult kontrollida kõigi ettevalmistavate otsuste õiguslikku alust. Luksemburgi valitsus väidab sellega seoses, et tõhus õiguskaitsevahend on olemas lõpliku otsuse peale kaebuse esitamise võimaluse näol, mida tunnustas Cour administrative oma 16. jaanuari 2007. aasta otsuses (nr 22095C), ja mida kinnitab Tribunal administratif senine väljakujunenud kohtupraktika.

- 54 Sellega seoses olgu meenutatud, et 11. septembri 2003. aasta otsuses kohtuasjas C-13/01: Safalero (EKL 2003, lk I-8679, punktid 54–56) leidis Euroopa Kohus, et isikutele liidu õiguskorras antud õiguste tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et siseriiklik regulatsioon, mille alusel puudub isikul võimalus vaidlustada ametiasutuse tehtud otsust kohtus, ei ole selle põhimõttega vastuolus, kui isiku käsutuses on õiguskaitsevahend, mis võimaldab tagada talle liidu õiguse alusel antud õiguste järgimise ning võimaldab tal saavutada sellise kohtulahendi tegemise, milles tuvastatakse mainitud sätete vastuolu liidu õigusega.
- 55 Varjupaigataotluse läbivaatamisele kohaldavat menetlust käsitlev otsus, mis on iseseisev ega sõltu lõplikust otsusest, millega see taotlus rahuldatakse või rahuldamata jäetakse, on taotlust lahendava lõpliku otsuse suhtes ettevalmistav otsus.
- 56 Neil asjaoludel ei riku selles staadiumis kaebevõimaluse puudumine õigust tõhusale õiguskaitsevahendile, tingimusel et kiirendatud menetluses tehtud lõplikku otsust ja eelkõige põhjusi, miks pädev asutus jättis varjupaigataotluse põhjendamata tõttu rahuldamata, on võimalik siseriiklikus kohtus põhjalikult kontrollida selle taotluse rahuldamata jätmise otsuse peale esitatud kaebuse raames.
- 57 Mis puudutab kohtulikku kontrolli seoses sisulise kaebusega rahvusvahelise kaitse taotluse rahuldamata jätmise otsuse peale, siis olgu märgitud, et õiguskaitsevahendi tõhusust ei saa tagada see, kui 5. mai 2006. aasta seaduse artikli 20 lõikes 5 sätestatud kaebuse esitamise võimatuse tõttu ei saa kohtulikult kontrollida põhjusi, miks töö-, tööhõive- ja immigratsiooniminister otsustas hinnata taotluse põhjendatust kiirendatud menetluses. Niisuguses olukorras, nagu on kõne all põhikohtuasjas, on ministri toodud põhjused kiirendatud menetluse kohaldamiseks samasugused kui põhjused, mis viisid taotluse rahuldamata jätmiseni. Niisugune olukord muudab võimatuks

selle otsuse õiguspärasuse kontrolli nii faktilisest kui õiguslikust vaatepunktist (vt analoogia alusel 19. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-506/04: Wilson, EKL 2006, lk I-8613, punktid 60–62).

- 58 Järelikult peab kiirendatud menetluse kohaldamise põhjusi olema hiljem võimalik siseriiklikus kohtus vaidlustada ning siseriiklikul kohtul neid kontrollida kaebuse raames, mis võidakse esitada varjupaigataotluse menetlust lõpetava otsuse peale. Liidu õigusega ei ole kokkusobiv, kui sellist siseriiklikku regulatsiooni, nagu on sätestatud 2006. aasta seaduse artikli 20 lõikes 5, saaks tõlgendada nii, et mingit kohtulikku kontrolli ei saa teostada põhjuste osas, millest lähtudes otsustas pädev haldusasutus lahendada varjupaigataotluse kiirendatud menetluses.
- 59 Sellega seoses olgu meenutatud, et Euroopa Kohus ei tõlgenda eelotsusemenetluses siseriiklikke õigusnorme ega otsusta eelotsusetaotluse esitanud kohtu antud tõlgenduse õigsuse üle. Siseriikliku õiguse tõlgendamise üle on pädevad otsustama ainult siseriiklikud kohtud (vt selle kohta 23. aprilli 2009. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-378/07-C-380/07: Angelidaki jt, EKL 2009, lk I-3071, punkt 48).
- 60 Selles kontekstis tuleb siiski meenutada siseriikliku õiguse kooskõlalise tõlgendamise nõuet, mis võimaldab siseriiklikel kohtutel oma pädevuse piires tagada kohtuvaidluste lahendamisel liidu õiguse efektiivne toimimine (vt eelkõige 15. aprilli 2008. aasta otsus kohtuasjas C-268/06: Impact, EKL 2008, lk I-2483, punkt 99). Kooskõlalise tõlgendamise põhimõtte nõuab, et siseriiklik kohus teeks kõik, mis on tema pädevuses, arvestades siseriiklikku õigust tervikuna ning kasutades siseriiklikus õiguses tunnustatud tõlgendusmeetodeid, et tagada asjassepuutuva direktiivi täieulatuslik rakendamine ja saavutada direktiivi eesmärgiga kooskõlas olev tulemus (vt eespool viidatud kohtuotsus Impact, punkt 101 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 61 Direktiivi 2005/85 eesmärk seisneb selles, et luua Genfi konventsiooni ja põhiõiguste järgimist kindlustada võimaldavate tagatiste ühtne raamistik. Õigus tõhusale õiguskaitsevahendile on liidu õiguse aluspõhimõte. Selle õiguse tõhusaks kasutamiseks on vaja, et siseriiklik kohus saaks kontrollida põhjusi, miks pädev haldusasutus leidis, et rahvusvahelise kaitse taotlus on põhjendamatu või põhineb kuritarvitusel, ilma et nende põhjuste suhtes kehtiks kummutamatu õiguspärasuse eeldus. Mainitud õiguskaitsevahendi raames peab asja lahendav siseriiklik kohus ka kontrollima, kas otsus lahendada varjupaigataotlus kiirendatud menetluses tehti vastavalt direktiivi 2005/85 II peatükis sätestatud menetlustele ja tagatistele, nagu näeb ette direktiivi artikli 23 lõige 4.
- 62 Kaebetähtaegade ja kaheastmelise menetluse võimaluse osas täheldab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et kiirendatud menetluse ja varjupaigataotluse läbivaatamise tavalise menetluse vahel on erinevusi. Eelkõige toonitab ta, et lõpliku otsuse peale tuleb kaebus esitada 15 päeva jooksul alates selle teatavakstegemisest, mitte ühe kuu jooksul nagu tavalises menetluses, ning kiirendatud menetluses tehtud halduskohtu otsuste peale ei saa edasi kaevata.
- 63 Märkusi esitanud valitsused ja komisjon väidavad, et tõhusa kohtuliku kaitse tagamise põhimõttega nõutav miinimum on üheainsa kohtusse esitatava kaebusega täidetud ning et käesolevas asjas esinev 15-päevane tähtaeg ei riku seda põhimõtet, võttes arvesse nii Euroopa Inimõiguste Kohtu kui ka Euroopa Kohtu praktikat.
- 64 Tuleb kontrollida, kas liidu õigusega on vastuolus niisugune siseriiklik regulatsioon, nagu on kõne all põhikohtuasjas, kui kiirendatud ja tavalise menetluse vahel valik tähendab erinevusi, mis väljenduvad selles, et õiguse osas tõhusale õiguskaitsevahendile

koheldakse varjupaigataotlejat ebasoodsamalt, kuna varjupaigataotleja saab esitada kaebuse vaid 15-päevase tähtaja jooksul ja ta ei saa kasutada kahte kohtuastet.

- 65 Sellega seoses olgu esmalt märgitud, et erinevused, mis on siseriiklikus regulatsioonis kiirendatud ja tavalise menetluse vahel ja mis tähendavad kaebetähtaja lühenemist ning kaheastmelise kohtumenetluse puudumist, seonduvad kehtestatud menetluse laadiga. Põhikohtuasjas kõne all olevad sätted püüavad tagada põhjendamatute või vastuvõetamatute varjupaigataotluste kiirema menetlemise, et võimaldada selliste isikute esitatud taotluste tõhusamat lahendamist, kelle puhul on pagulasseisundi saamine põhjendatud.
- 66 Mis puudutab asjaolu, et kiirendatud menetluses on kaebetähtaeg 15 päeva ning tavalise menetluse kohaselt vastu võetud otsuse puhul on see üks kuu, siis on vaja, nagu märgib kohtujurist oma ettepaneku punktis 63, et määratud tähtaeg oleks tõhusa õiguskaitsevahendi ettevalmistamiseks ja kasutamiseks tegelikult piisav.
- 67 Lühendatud menetluste puhul ei tundu 15-päevane tähtaeg tõhusa õiguskaitsevahendi ettevalmistamiseks ja kasutamiseks ebapiisav ning see tundub asjassepuutuvaid õigusi ja huve arvestades mõistlik ning proportsionaalne.
- 68 Kui aga konkreetses olukorras osutub see tähtaeg asjaolusid arvestades ebapiisavaks, siis on siseriikliku kohtu ülesanne kindlaks teha, kas ainuüksi see element võib õigustada seda, et rahuldatakse kaebus, mis on kaudselt esitatud varjupaigataotluse kiirendatud menetluses lahendamise otsuse peale, nii et seda kaebust lahendades määrab kohus taotluse läbivaatamise tavalises menetluses.

- 69 Mis puudutab asjaolu, et varjupaigataotleja saab kasutada kaheastmelist kohtumenetlust vaid tavalise menetluse raames tehtud otsuste puhul, siis olgu märgitud, et direktiiv 2005/85 ei nõua kaheastmelise kohtumenetluse olemasolu. Vaja on vaid kohtusse pöördumist võimaldava õiguskaitsevahendi olemasolu, mis on tagatud direktiivi 2005/85 artiklis 39. Tõhusa kohtuliku kaitse põhimõte annab isikule õiguse kohtusse pöörduda, mitte aga õiguse mitmeastmelisele kohtumenetlusele.
- 70 Seetõttu tuleb esitatud küsimustele vastata, et direktiivi 2005/85 artiklit 39 ja tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus niisugune nagu põhikohtuasjas kõne all olev siseriiklik regulatsioon, mille kohaselt ei või esitada iseseisvat kaebust pädeva siseriikliku asutuse otsuse peale vaadata varjupaigataotlus läbi kiirendatud menetluses, juhul kui põhjusi, millele tuginedes otsustas see asutus kontrollida varjupaigataotluse põhjendatust kiirendatud menetluses, saab tegelikult allutada kohtulikule kontrollile seoses kaebusega, mis võidakse esitada lõpliku otsuse peale; see hinnang tuleb anda siseriiklikul kohtul.

Kohtukulud

- 71 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulused, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

Nõukogu 1. detsembri 2005. aasta direktiivi 2005/85/EÜ liikmesriikides pagulasseisundi omistamise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta artiklit 39 ja tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus niisugune nagu põhikohtuasjas kõne all olev siseriiklik regulatsioon, mille kohaselt ei või esitada iseseisvat kaebust pädeva siseriikliku asutuse otsuse peale vaadata varjupaigataotlus läbi kiirendatud menetluses, juhul kui põhjusi, millele tuginedes otsustas see asutus kontrollida varjupaigataotluse põhjendatust kiirendatud menetluses, saab tegelikult allutada kohtulikule kontrollile seoses kaebusega, mis võidakse esitada lõpliku otsuse peale; see hinnang tuleb anda siseriiklikul kohtul.

Allkirjad